

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BLAJ - JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei.

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

O lovitură

Cursul superior al noului liceu nu va avea decât o singură oră de religione

O adresă sosită săptămâna trecută la mitropolia Blajului anunță, amintind lucrul mai mult în trecut, că programa analitică întocmită pentru noul liceu a încadrat materia religiei pentru cursul superior (clasele IV—VII) numai cu câte o singură oră pe săptămână.

Trimisă din partea ministerului instrucțiunii, adresa aceasta fatidică a spulberat dintr'odată toate nădejțile puse în asigurările date, cu diferite ocazii, din partea celorce — deși puși în frunte — parecă n'au în acel minister decât rolul puțin onorabil al unor simpli manechini.

Minunatul acord ce s'a manifestat — cu ocazia discuțiilor din marea Comisiune întrunită în București, la sfârșitul lui Iunie — din partea reprezentanților tuturar cultelor pentru minimalul de două ore la săptămână, și intervențiile autorităților bisericești, în frunte cu aceea a Sf. Sinod, au fost deci, pur și simplu, mazere pe perețe. Ministerul și organele lui imediate s'au suprapus tuturor părerilor și considerentelor emise în această chestiune și poate că nici n'au solicitat aceste păreri, decât pentru a umili autoritățile bisericești și a le dovedi că — cu toată solidarizarea lor perfectă pe această chestiune — sunt cu totul neputincioase în fața părerii oficiale de stat, care își închipuie, se pare, că a onorat poate încă prea mult punctul de vedere bisericesc, prin faptul, că a scos religia dintre dezaxități — unde o așezase legea de până acum a veacului regat — și i-a învoit o oră și pe ultima clasă a liceului, unde n'o avea înainte.

Că celelalte materii și dexterități cum au rămas la distribuția finală făcută de minister, nu o șim încă. Dar dacă s'a păstrat și pentru ele repartizarea inițială, copiii noștri lipsiți de puțința de a fi inițiați mai cum se cade în ale legii dumnezeiești, vor avea, în schimb, câte o oră de educație morală laică, câte una (până sus pe clasa ultimă) de lucru manual și nu mai puțin decât 4, adevăratu pară, ore de educație fizică.

Și aceasta se face într'o țară așa zisă creștină, a ariei deviză este „Nihil sine Deo“, și în care se pătrează cu farisaică rigoare conventionalismul stop al „Te Deum“-urilor oficiale pentru toate ocaziile. Într'o vreme, când patriarhul fărăi îmbracă și alitatea de regent, Sfântul Sinod n'a putut să-i impună ministerului instrucțiunii — și în spă secretarului general Kirilescu, care „taie și spânzură“ acolo — dorința de a se mai tăia din educația fizică, pentru a spori puțin educația religioasă a fărăi și a neamului!

Să nu se mai mire apoi nime, dacă tipul Făcoienilor exocri și a Gaetanilor perversi va ajunge, în felul acesta, pe neobservate intelectualul tip, nu numai în atmosfera îmbăcșită a capitalei, ci și în aceea, până acum destul de curată, a orașelelor noastre de provincie.

Frumoase perspective de viitor!

Chestii de educație

Câteva considerente pe marginea reformelor școlare la ordinea zilei

de Pr. IOAN BORZA

Ființa, înflorirea sau sucombarea unei națiuni depinde mai ales dela structura sufletească a intelectualilor ei de toată seama. Această clasă este oarecum legătura, artera principală între marii conducători și poporul, cum ar fi arterele cari leagă creierul, rațiunea pură, de inimă, forța ce determină pe om să acționeze. Căci, evident, mulțimea nu e condusă atât de cei câțiva „mari bărbați“ cari își petrec viața mai mult în Olimpul muzei sau al politiceii, fără a se „cobori“ până la sufletul „bădăran“ al opincarilor, cari în realitate formează imensul rezervoar unde clocote forța materială au nui neam. Aici „coboară“ intelectualii — cari inevitabil au atingere directă cu poporul — cum sunt intelectualii satelor, „delegații“ atâtor partide politice și a câtorva, prea puține, societăți culturale, apoi intelectualii cari, prin scrisul lor au o parte atât de însemnată la revoluționarea sufletului și caracterului poporului, cum sunt: publiciștii, literații, profesorii, oamenii de popularizare a științei, ș. a.

Această clasă a intelectualilor — de „bărbații providențiali“ nu ne ocupăm, ei sunt puțini — trebuie însă formată, neavând nimeni privilegiul de-a se naște format, ca Adam. Nu e deci nici o mirare, dacă vedem, că pentru „formarea“ acestei clase se depun, mai ales în zilele noastre, sforțări uriașe.

La prima ochire constați, că grija de „instrucție“ se intensifică pe zi ce trece. Incepând dela „regulamentarea“ (statificarea) școalelor primare, urcând în crescendo prin școalele medii, liceele de toate categoriile, până la universități, se succed, cu o nervozitate proprie zilelor ce trăim, programe peste programe, legi trecute și votate prin diferite camere, schimbări radicale, ordonanțe ministeriale și revizorale, cari de cari mai originale, luptă în presă, încordări ridicole pentru înmulțirea orelor de educație... fizică (ahl sportul!) și aproape scoaterea din program a orelor de religione.

Ba șapte clase, ba opt și... totuși șapte, ba sport, ba filozofie pentru... sinteză (și filozof să fie cine le-ar putea sintetiza pe toate) și... totuși sport. Principii contra principii, iar bieții „bacalaureați“ (ce ironie!) prinși în mijlocul horei sunt „trântiți“ 50—60%, și... de-ar ajunge barămi atât.

*

Hotărât, trăim timpuri mai anormale decât se crede, și atunci nu strică poate să căutăm a reliefa, după principii cunoscute ca singurele adevărate, cele mai detestabile scăderi ale

„educației“ introdusă, sau pe cale de a fi introdusă, și la noi.

Intâiu un adevăr incontestabil al psihologiei.

Acțiunea (externă) este rezultanta sentimentelor și exclusiv a sentimentelor. Ideea oricât de sublimă sau speculativă ar fi, dacă nu e însoțită de sentimente calde, puternice, rămâne în lumea metafizică și nu se va vedea realizată în fapt, ba dacă nu-și va câștiga concursul plăcerii, iubirei, entuziasmului și peste tot a sentimentului va fi condamnată — dacă nu uitării — absolutei impotențe. Se va tâlmăci în cuvinte reci, fără nuanțe, căci suntem stăpâni pe mușchii noștri, dar se va mărgini la atât: un fard ce ascunde urfciunea trăsăturilor cari singure contează, înclinările. Structura sufletească, în înțelesul obișnuit al cuvântului, caracterul, e ceva foarte real, este totalitatea sentimentelor cari determină pe om la îndeplinirea acțiunilor zilnice, — abținând dela aceea că ce-i „joacă“ cuiva prin cap. Fantazia fără concursul stărilor afective rămâne în lumea fantastică, fără cea mai mică repercursiune în viața activă de toate zilele care singură are interes real.*)

Va recunoaște oricine, că ținta educației, în înțeles larg, nu e și nu poate fi, în timpuri și la oameni normali, să desvolte numai fantazia, să așeze ca într'un rezervoar legi abstracte, numeri și combinații, date și numiri până la saturație sau la infinit, dat fiind, repet, că toate acestea — fără desvoltarea sentimentelor bune, cari să conlucreze cu mintea exerciată și să efectuiască ce-i dictează ea —, sunt și rămân mărgăritare aruncate... porcilor.

Deci, adevărata educație e aceea care știe, bazată pe legile practice ale psihologiei, să sădească și desvolte în tinăr pe lângă „instrucție“ și sentimente de înaltă moralitate, sentimente calde, vii, entuziasm cari infiltrându-se în toate fibrele lui în decursul anilor, prin practicare, să devină caracter, înclinație, a doua și nobilă natură, care apoi să-l conducă la acțiuni binefăcătoare pe toată viața.

Și cine a dovedit, de două mii de ani, mai strălucit că poate și vrea să satisfacă deplin tocmai această cerință importantă a educației nu numai asupra unui „colegiu“ pe care-l supraveghiază de aproape, dar chiar asupra mulțimii, dacă nu biserica. Ce sentiment este mai puternic și mai nobil în urmări decât credința, frica de Dumnezeu, iubirea

*) Cifr. Jules Payot: Educația voinții, cap. 2, ediți III. trad. de N. Pandelea.

deaproapelui, şcl. ? Şi dacă e așa, și este, de ce se lucrează cu atâta stăruință pentru o cât mai neînsemnată înrăurire a bisericii asupra sufletelor tinere? Cu ce va suplini statul așa-numitele „*exerciții spirituale*” cari sunt atât de puternice în înrăurire asupra sentimentului? Cu exercițiile... fizice, *sporturile*, unde băieții tineri cu sânge de foc se prezintă aproape goi în fața publicului și fetițele, bietele nevinovate, îmbracă, aproape, costumul Evei, și defilează înaintea privirilor pasionate, pline de poftă ale „băieților”. Cu ce se vor înlocui *meditațiile religioase și citirile edificatoare*? Au cu revistele de *publicații pornografice* dela „*Pardon*” până la — „*Dracu*” (dacă mai apar și nu le vor fi luat alte „*Furnici*” locul)!... Ce înclinări își va însuși, ce va culege pentru *inimă* un băiat sau o fetiță de 10—15 ani dela atâtea „*concursuri*” — adevărate întreceri de sminteală —, din atâtea lecturi de bordel pe cari „*marii bărbați*” ai instrucției și ai puterii le tolerează, ce icoane își vor imprima cu puterea primei impresii în creierul lor fraged, cari să stee vii pe întreaga viață și ca un alt soare să lumineze și însoțească munca lor de mai târziu?!...*)

Ce folos de toată instrucția cu programa-i analitică, ingenioasă să zicem, chiar de-ar face din tot elevul un filozof — care minune nu va obveni —, vorba d-lui Iorga: creierul e mutat la călcăi —, căci negleasă educația sentimentelor, sportul nu le va da îmboldul necesar studiului cu fruct, și vai de știința făcută fără plăcere (a-se vedea rezultatele „*bacalaureațiilor*” din ultimii ani), — dacă educația e înjumătățită și se lasă în voia „*naturei*” motorul principal al tuturor acțiunilor: sentimentele?!...

*

Problema e cât se poate de îngrijorătoare.

Sporturile și lecturile pornografice au luat, în parte, locul deprinderilor religioase, cari singure sunt chemate să îndeplinească jumătatea și încă cea mai importantă în raport cu viața activă, a educației, luată, cu sensul generic, complet. Căci de fapt azi, după cum experiem, tendința aproape generală este, dureri, să se suprimă educația propriu zisă, lăsând locul numai instrucției, care, după cum am văzut, fără conlucrarea sentimentelor nobile n'are nici o influință asupra vieții reale. Și, astfel, prin desvoltarea numai a inteligenței, prin instrucție, eliminându-se educația propriu zisă, ba lucrându-se deadreptul împotriva ei, asistăm la formarea unei generații de sportmani, în înțelesul grosolan și deochiat al cuvântului, cari eventual vor avea multe cunoștințe, spre a fabrica sofisme, dar cari nu numai sunt lipsiți de salvatoarea educație a voinței, ci sunt deadreptul intoxicați de viciu.

Vom avea o generație poate stăpână întrucâtva pe inteligență —, dar neputincioasă de a traduce în fapte lucruri nobile și spre binele acestei țări. *Școala de azi nu ține seamă de înclinații, de formarea caracterelor, prin îndrumarea bună a sentimentelor.*

Cei chemați și răspunzători de viitorul scumpei țări să grijească! Ne amenința... bestia. Biserica înlăturată, sporturile excesive, scrierile pornografice, aflătoare în tot colțul de stradă, orașele mari cu mediul stricat și indiferența „*instructorilor*” (*unde ne sunt educatorii?*) — azi pregătesc *educația... bestiei.*

Și, când te gândești, că înflorirea sau sucombarea națiunii depinde în mare parte dela caracterul intelectualilor de mâine!

*) »Substanța creierului lor este fragedă (molle)... pentru spiritul lor totul este nou. *Fénelon: L'éducation des filles*, cap. III. — »Această frăgezime (mollesse) a creierului e cauza, că toate lucrurile li-se imprimă ușor și că imaginile obiectelor sensibile le sunt foarte vii. *Același*, cap. V.

Aniversara morții Regelui Ferdinand.
Ultimul circular arhidiecezan publică, cu data 14 Iulie c. următoarele:

În ziua de 20 Iulie, se împlinește un an dela moartea Aceluia, care a fost Regele Ferdinand, primul Rege al României întregite.

„Mare prin calitățile sale personale — cum scriam în circulara Noastră, dată din prilejul morții sale —, viteaz în războiu, bun și credincios, nobil și înțelept în vreme de pace, mare prin devotamentul către țara și poporul, căruia i-a închinat întreaga ființa sa, mare prin jertfa personalității și prin abnegația sufletului său, identificat întru toate cu aspirațiile și idealurile poporului, în fruntea căruia providența dumnezească l-a înălțat — de domnia Lui de 12 ani va rămâne legat actul cel mai de frunte din istoria neamului nostru: regăsirea tuturor fraților, de o limbă și de un sânge, într-o singură țară, sub un singur domn și cărmuitor. Și, de aceea, numele Regelui Ferdinand I va trăi deapauri, în cinste și venerațiune, alături de numele descălecătorilor și întemeietorilor de țară, alături de „*atletul lui Hristos*” Ștefan cel Mare și de Viteazul Mihai și alături de cel dintâiu purtător al coroanei de oșel, făuritorul independenței, marele Vodă Carol I.”

Reamintind viața și faptele Lui glorioase, biserica unită repetă omagiul recunoștinței față de Acela, care, în viață fiind, a avut o justă înțelegere și pentru rostul și menirea bisericii noastre. De aceea dispunem, ca în ziua de Sâmbătă 21 Iulie a. c. la ora 11 a. m. în toate bisericile noastre să se celebreze câte *un parastas*, pentru odihna sufletului marelui regretat, la care vor fi invitate să asiste și toate autoritățile locale.

Un pelerinaj

Serbările dela mănăstirea Bicsadului — Un congres al cantorilor

La 29 Iunie c., în ziua sfinților apostoli Petru și Pavel, s'a ținut la mănăstirea Bicsad și anul acesta obișnuita serbare de hram, la care de 10 încoace Preasfințitul episcop diecezan, *Dr. Iuliu Hossu*, participă an de an. Preasfinția Sa, care a sosit încă în 27 Iunie seara, a putut vedea cu bucurie, cum, în butul vremii viforoase din prezina serbării, pelerinii n'au încetat a sosi, astfel încât pe ziua hramului s'au adunat mai multe mii de oameni. În deosebi s'a impus numărul frumos al Maramureșenilor, precum și pelerinii din Cehoslovacia, în frunte cu protopopul lor *păr. Ștefan Pop*. S'a constatat, că, la intervenția Preasfinției Sale la locurile competente, deastădată autoritățile de frontieră nu au făcut dificultăți pelerinilor.

Sosind Preasfinția Sa, în 27 Iunie seara, a fost întâmpinat la mănăstire de către preoțimea din Țara Oașului, rostind egumenul *Păr. At. Maxim* un cald cuvânt de binevențare. A doua zi, prezina sărbătorii, *păr. episcop* a celebrat sf. liturgie, asistat de mai mulți preoți, iar seara Paraclisul, la care a rostit un mișcător cuvânt despre bucuria, pe care trebuie să o simtă toți, cari din depărtări atât de mari au putut alerga la aceasta mamă cerească dela Bicsad, ca să afle alinare în necazurile lor. În ziua sărbătorii apoi, la liturgia arhierască celebrată cu o mare asistență de preoți, Preasfinția Sa a grăit despre primatul sf. Petru, punând în o lumină nouă acest adevăr și îndemnând la fidelitate neclintită către Acela, care este urmașul sf. Petru. Salută din nou cu părintească dragoste pe toți pelerinii, și-i emoționează pe toți, când, însuși mișcat până la lacrimi, cere rugăciunile lor pe seama elor doi părinți bătrâni și bolnavi ai Preasfinției Sale.

După sf. liturgie, împreună cu incunjurarea bisericii și doxologia, s'au urmat recepțiile obișnuite, dintre cari relevăm pe cea mai firească și totuși cea mai scumificativă: preoțimei. Acea dragoste, care s'a manifestat an de an, din partea preoțimei față de părințele ei, cu ocazia aceasta și-a găsit accent de o deosebită sinceritate prin glasul protopopului Țării Oașului *Cecil Demian*, având un triplu motiv de a-și exprima bucuria, recunoștința și urările sale de bine: Jubileul de 10 ani de episcopie, lupta eroică purtată de Preasfinția Sa, împreună cu ceilalți arhiepiscopi împotriva legii cultelor, și prezența Sa în mijlocul Țării Oașului, la mănăstire. Răspunșul *P. Sale* a fost străbătut de acea caldă satisfacție, că în cei 10 ani de episcopie a izbutit să samene în sufletul preoților săi dragoste față de arhieru și dragostea între sine, și că i-a ajutat bunul Dumnezeu să poată iarăși participa, în unire cu preoții și poporul, la acest pelerinaj. Își exprimă satisfacția și mulțumirea pentru atitudinea cea de luptă și rezistență dărză, cu care eparhia întreagă a stat alături de episcopul ei, în fața proiectului de lege a cultelor. Gestul prompt al diecezei întregi dat o greutate de nebănuit cuvântului pe care Dumnezeu l-a ajutat să-l poată rosti în fața Senatului.

*

Un moment deosebit al acestui pelerinaj a fost *congresul cantorilor bisericesti* din întreaga provincie. Din anul trecut există o asociație a cantorilor cu sediul în Seini, având ca secretar organizator pe *Ioan Pop*, cantor în Seini. Această asociație, având de scop a se extinde peste întreaga provincie, a convocat un congres general al tuturor cantorilor pentru a se organiza acuma definitiv. Deși *păr. episcop* n'a avut cunoștința decât abia cu 3—4 zile înainte despre acest congres, a ținut să primească pe congresiști, cari s'au prezentat în număr de 3—400 din depărtări mari, binecuvântând străduințele lor de mai bine, asigurându-i de părintească dragoste, pe care le-o poartă toți arhieriei, și îndemnându-i să-și îndrume mișcarea de organizare în spirit de solidaritate cât mai vie cu superiorii lor bisericesti, cerând în deosebi binecuvântarea și aprobarea arhieriei eparhiale.

După acestea, cantorii s'au retras în edificiul școlilor din Bicsad, unde și-au ținut congresul sub prezidenția *păr. Aurel Dragoș* protopop în Satu-mare. Acolo s'a luat hotărârea, ca Asociația cantorilor să se organizeze pe eparhii, având câte-un director diecezan, și luând ca *sediu central al întregii Asociații Blajul*. În scopul acesta s'a și încredințat un comitet cu revederea și elaborarea unor statute corespunzătoare, având să facă și pașii de lipsă la forurile competente eparhiale, pentru încuviințare și aprobare.

Între scopurile acestei asociații figurează salarizarea cantorilor din partea statului, după normele cum sunt salarizați cei din vechiul regat; primirea unor carnete de călătorie cu reduceri; definitivarea cantorilor în postul lor; ridicarea unei case cantonale centrale, pentru a se instrua în toate celea de lipsă; și în sfârșit, scoaterea unei reviste cantonale — tot lucruri cari merită, credem, întreaga atenție și bunăvoința factorilor dela conducerea bisericii noastre.

Correspondent.

Pentru ziarul românesc al Ardealului în frunte cu *dd. Iuliu Maniu, Al. Vaida-Voevod* și *Ștefan C. Pop*, un grup de intelectuali ardeleni a lansat de curând un calduros apel pentru o casă de editură a ziarului „*Patria*” din Cluj, singurul cotidian românesc al Ardealului, care

— cu toată calitatea de opoziționiști a celor ce l-au îngrijit — s'a putut menține în tot timpul dela unirea națională încoace.

„Patria“ a fost și este, incontestabil, în serviciul partidului național-tărănist, dar face cu o cale și gazetărie românească. Și dacă timpurile grele, câte au trecut peste acest ziar dela începuturile sale de pe vremea Consiliului Dirigent din Sibiu, n'au putut să-i stingă viața, în vremece toate celelalte publicații zilnice ale Ardealului mureau odată cu guvernul care le susținea, trebuie să spunem că jertfele aduse până acum pentru gazeta românească a Ardealului merită din plin, ca lumea să onoreze apelul ce i-se face pentru definitivă consolidare a acestui organ de publicitate.

În scopul acesta s'au emis bonuri „Casa Patriei“ în valoare de câte 5000 Lei, cari se pot găsi la toate băncile românești din Ardeal (în Blaj la banca „Patria“), și cari dau semnatarilor calitatea de membru fondator al societății întemeiate cu scop atât de nobil și salutar. Ceice nu au mijloace pentru a cumpăra un bon întreg, se pot asocia mai mulți în acest scop, dându-se astfel posibilitatea ca la învătarea fruntașilor noștri ardeleni să nu fie nime care să nu poată participa.

Chestia merită întreagă solitudinea oamnelor de bine și de aceea nu ne îndoim, că glasul dlui Iuliu Maniu nu va fi glasul celui ce strigă în pustie.

Al X-lea congres internațional pentru învățământul secundar s'a deschis Joia trecută la București în sala Ateneului român. Au luat cuvântul: Înaltul regent G. Buzdugan, d. Dr. Angelescu, ministrul instrucțiunii publice și numeroși reprezentanți ai delegațiilor venite din străinătate.

Congresul va dura până Luni în 23 Iulie, când congresiștii vor pleca într'o excursie de 3 zile, atingând și câteva regiuni din Ardeal, în părțile Sibiului și este o mare greșală că programul acestei excursii nu cuprinde și Blajul celei mai vechi școli secundare a neamului nostru.

Chestiile puse în discuția congresului sunt următoarele:

1. Cum trebuie împăcată, în învățământul secundar, nevoia culturii generale cu dezvoltarea continuă a cunoștințelor omenești?

2. Școala unică.

3. Ce loc trebuie să ocupe cinematograful în învățământul secundar.

Asupra hotărârilor ce se vor lua din partea congresului, sperăm să putem reveni.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a dat părintelui *Traian German*, directorul liceului de fete din Blaj, încredințarea de-a conduce provizor și școala normală de fete, iar pe Reverendul *Onoriu Damian*, absolvent de teologie, l-a numit actuar la oficiul arhidiecezan.

Comisiunea catehetică mitropolitană a fost convocată în sesiune ordinară pe ziua de Marți 31 Iulie c. ora 3 după masă. Între chestiunile la ordinea zilei este și aceea a programei analitice pentru noul liceu cu 7 clase. Rezultatul la care se va opri Comisiunea se va supune apoi deliberării unei conferințe episcopice, care va decide în cauză.

Concurse la sf. teologie. Toate P. V. Ordinariate ale provinciei noastre bisericești au publicat concursurile obișnuite în acest timp pentru primiriile la sf. teologie. Termenele de concurs, cari pot să intereseze pe atâția dintre cititorii noștri, sunt următoarele: pentru arhidieceza Blajului termenul e 15 August; pentru

eparhia Orăzii 18 Septembrie, pentru eparhia Gherlei 12 August, iar pentru eparhia Lugojului ziua de 7 August. Amănuntele acestor concurse se pot afla în circularele, respectiv gazetele oficiale, ale singuraticelor eparhii. Ca moment nou pentru Blaj amintim, că concurenții nu trebuie să se prezinte la Blaj (pentru vizita medicală) decât după ce vor fi încunoștințați despre primirea făcută în baze actelor, cuprinzând și un certificat medical. — Tot aici amintim, că Blajul va face probabil și un al doilea concurs după încheierea sesiunii de toamnă a bacalaureatului.

Locale. Duminica viitoare, a opta după Rusalii, va predica în catedrală p. *Vasile Suciu*, prefectul librăriei și tipografiei seminariale.

— Simțindu-se nevoia lărgirii liceului de băieți — care va avea, începând cu noul an școlar toate clasele divizionare — școala normală de băieți se va deschide pe viitor în localul „Atelierelor Orfelinatului“, cari deocamdată și-au redus considerabil terenul de muncă. Ajungând la acest nou local, unde-i vor sta la dispoziție toate salele neocupate de mașini, școala normală de băieți încă va putea lucra de acum în condiții de aranjament superioare celor din trecut.

— Azi, s'a oficiat în catedrală — fiind de față toate autoritățile — un parastas în amintirea Regelui Ferdinand, dela moartea căruia se împlinește acum anul.

Exerciții spirituale pentru preoți.

În zilele de 9—13 Iulie c. s'au ținut la Lugoj exerciții spirituale pe seama preoților din cura animarum. Le-a condus p. ieromonah *Augustin A. Pop* dela mănăstirea Bicsadului, participând la ele și Preasfințitul episcop Alexandru Nicolescu. — După terminarea exercițiilor s'a ținut obișnuitul Consistor plenar, care înlocuiește, în multe privințe, Sinodul.

Societatea pentru combaterea tuberculozei la copii, în fruntea căreia stă d. prof. Dr. Cantacuzino, și-a ținut de curând adunarea generală anuală, constatându-se că veniturile societății din 1927 s'au ridicat la peste 13 milioane Lei. Din acestea 37% reprezintă subvenția acordată de ministerul sănătății, 11% donațiuni, 3% taxe de cură și băi, 24% taxe de colonii, iar restul 11% diverse. Societatea a avut deci sume destul de însemnate la dispoziție, și totuși a ajuns la un deficit de peste 2 milioane. Se vor face, în consecință, intervențiile convenite pentru ca statul să ajute mai din greu această operă nespuse de folositoare. Proiectul de buget pe anul în curs se cifrează cu aproape 16 milioane Lei.

O mulțumită. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: „Sindicatul presei române din Ardeal și Banat aduce viile sale mulțumiri dlui Dr. Ioan Gheție - iunior, avocat și vicepreședintele consiliului județan, Sălaj, care a binevoit a contribui cu suma de 30,000 Lei, pentru Sindicatul nostru, cumpărând 150 exemplare din *Almanahul Presei*“.

† **P. Ioan Sântimbrean**, paroh în Hopârta (arhidieceză), s'a stins la 7 Iulie c. în anul 53 al etății și 28 al preoției sale cinstitute. Moartea prea timpurie a acestui vrednic preot lasă regrete unanime. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“

R. Cluj. Comisiunea catehetică mitropolitană, fiind o organizație cu număr de membri hotărâți de autoritatea în drept, la ședințele ei nu pot fi convocați și invitați decât acești membri. Pe cât știm, asta nu înseamnă însă, ca la aceste ședințe să nu poată asista, cu învoirea prezidiului, firește numai ca simpli asistenți, și profesorii de religie cari ar dori să o facă.

„Legea românească“. Oradea. Pentru convenită orientare ținem să vă spunem, că și dintre preoții bisericii noastre sunt 2, cărora li-s'au suprimate provizor întregirile dela stat, iar un al treilea stă și azi în arestul militar dela Sibiu — pentru Alba-Iulia și faimosul jurământ de acolo. Liniștiți-vă deci și nu vă turburați: d. ministru Lapedatu încă n'a făcut trecerea formală la biserica noastră. Cu toată supărarea „politică“ pentru chestia cu intervenția Sibiului față de hotărârea de-

chiată a sf. Sinod, dsa continuă a face parte din congresul eparhiei clujene, și — poate drept urmare — nu se simte dator să ajute »deopotrivă« cele două biserici românești din Târgu-Mureș. Ce-i drept, arhieriei noștri nu s'au pretat la manifestări »politice« de natura celei comise de sf. Sinod, dar — sunteți poate de acord cu noi — nime nu poate să le găsească în aceasta o vină. »Taina« de care vă pasionați, nu trebuie să o căutați deci în »cealaltă strană«, ci pe acolo, mai pe aproape, printre podelele propriei strane.

„Tara Noastră“. Cluj. Articolușul nostru »Biofobia« din numărul dela 7 Iulie c. a fost atât de departe de a face »confesionalism« din o chestia atât de serioasă, încât nu s'a găsit o singură publicație ortodoxă, care să-i fi făcut această observație. Banatul, românesc, se știe, este — cu mici excepții — de confesiunea ortodoxă și n'am făcut deci, credem, nimănu supărare, dacă ne-am permis să încheiem constatările noastre cu vorbele: »Iată un larg câmp de muncă pentru biserica dominantă a Banatului!« — Am fi deci foarte curioși să știm, care dintre redactorii »catolici« ai Dvoastră a putut găsi prilej de sminteală în șirele noastre amintite, cari — de ce nu V'am șoptit-o — întâmplător nu au fost scrise de acela pe care-l vizați, într'un chip atât de puțin »civilizat«.

Oficiul parohial. Bistrița. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

C. Geoagiu. Am primit 100 Lei, abonament pe timpul I VII—31 XII 1928.

B. Bistrița. Am primit abonamentul pe a doua jumătate a anului curent.

V. Aiud. Am primit abonamentul pe ultima jumătate a anului curent.

D. Albești. Am primit 300 Lei. Vă mulțumim pentru suprasolvire

M. Boereni. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

M. Alba-Iulia. Am primit 200 Lei. Adresa am completat-o.

B. Hășmaș. Chităm primirea abonamentului pe 1928.

G. Cordău. Am primit suma de 100 Lei.

Internatul școlilor secundare gr.-cat. rom. de fete din Blaj.

Concurs de primire

În baza deciziei P. Ven. Consistor arhi-episcopesc din Blaj, nr. 4200/928, se publică *Concurs de primire în Internatul școlilor secundare gr.-cat. române de fete din Blaj* (Liceu, Școala Normală și Curs primar) cu termenul de 10 August 1928, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa de întreținere pe întreg anul școlar 1928/9 face Lei 15.000—plus Lei 500, taxă de instalare.

Această taxă se va plăti în patru rate și anume: Lei 4500+500 cu ocaziunea înscrierii, Lei 4500 la 1 Decembrie 1928, Lei 3000 la 1 Februarie 1929 și Lei 3000 la 1 Aprilie 1929.

Pentru cheltuielile particulare (material de scris, lucru manual, desemn, repararea ghetelor, cârpitul hainelor), e consult, ca fiecare elevă să depună cu ocaziunea înscrierii o sumă de 1700—1800 Lei. Acești bani se vor administra de Direcțiunea Internatului, dându-se seamă individual despre cheltuielile făcute. Elevelor li-e interzis să aibă bani la sine.

2. Elevele vor aduce cu sine următoarele efecte: 1 saltea (lungă 1.80 m. lată 0.90 m.), 1 pernă, 1 plapomă de lână, 1 plapomă de vară, schimb dublu pentru pat, 1 cuvertură albă p. pat, 4 cămăși de zi, 4 cămăși de noapte, 12 batiste, 3 fuste de pichet și 3 de vară, 4 perechi indispensabile, două șorțuri de clott cu mâneci, 2 perechi ghete de piele, 1 pereche pantofi, 1 pereche galoși, 1 costum de baie, 1 halat larg pentru dormitor, 1 palton de iarnă, 1 jachetă, 1 broboadă de lână, 2 perechi mănuși, 4 ștergare și un ștergar pentru bucătărie (care rămâne Internatului), perii de ghete, 1 casetă complet aranjată pentru toaletă (cu săpun, perie și prafuri de dinți), 1 cutie cu ace de cusut, de siguranță, ață de cârpit ciorapi, albă și neagră. În loc de pardesiu, e de lipsă pelerină neagră, care se va face, după îndrumările date de Institut, sau eventual, se va confecționa chiar la Institut.

Deodată cu rezoluția de primire i-se va trimite fiecărei eleve un număr. Acest număr va fi cusut la loc bine vizibil, pe toate lucrurile ce le aduce cu sine respectiva elevă. Pentru obiectele nenumerizate, ori cari nu sunt

cuprinse în prospect, Direcțiunea Institutului nu ia răspundere. Fiecare, bucată de rufă, va fi marcată așa, că, împăturată fiind, să fie numărul bine vizibil.

3. *Ținem să amintim, că Internatul este provăzut cu instalație de încălzire centrală, conductă de apă, baie comună, infirmerie, dormitoare și sale de zi*, toate în condițiile cele mai igienice, și că nu numai conducerea și supravegherea, dar întreg serviciul din internat este îndeplinit numai de membrele Congregației de Surori.

4. În Internat se poate lua instrucție de pian, *ore și exercițiu*, despre al cărei rezultat la finea anului școlar se va da examen în Internat. Cursurile de pian se pot face după dorință.

5. Spre orientare comunicăm aici câteva puncte din Regulamentul intern al Internatului:

Elevele sunt datoare necondiționat și fără nici o excepție să observe orarul zilnic și ordinea internă a Institutului.

Fete logodite nu pot fi eleve ale Internatului.

Elevelor le este cu desăvârșire interzis să poarte haine cu mâneci scurte, decoltate ori scurte: le este asemenea interzis să-și taie părul, cu excepția elevelor din clasa I—IV, fiind toate elevele datoare să-și poarte părul simplu, potrivit unei eleve de școală.

Correspondența elevelor va fi rigoros controlată. Ele vor scrie regulat părinților tot la două săptămâni, iar la dorința acestora, le pot scrie chiar în fiecare săptămână odată. Correspondența de prisos cu prietene și cunoscute e interzisă, asemenea e interzisă și se pedepsește cu eliminare din Internat orice corespondență secretă, respectiv expediată fără știrea superiorității.

Cercetarea elevelor în Internat se poate face de două ori pe săptămână, Joia, între orele 14—16 și Dumineca, între orele 14—17, însă numai din partea părinților și a persoanelor admise de Direcțiune.

Elevele, cari doresc să petreacă vacanța de Crăciun și de Paști în familie, nu pot pleca din Internat decât însoțite de părinți, ori de o persoană împuternicită din partea părinților prin scrisoare adresată Direcțiunii Internatului. Altfel eleva va fi însoțită în călătorie de o persoană de încredere a Internatului, pe spesele părinților.

6. Cererile de primire se vor adresa și trimite Venerabilului Consistor arhiepiscopal din Blaj. În cerere părinții vor declara, că cunosc și că vor observa toate condițiile de mai sus. La cerere se va alătura carte de botez, certificat școlar și un *plic provăzut cu adresa exactă și cu marca postală convenită pentru trimiterea recomandată a rezoluției*.

Se primesc în Internat și copile de *clasele primare*.

Blaj, la 21 Iulie 1928.

1 4 (333)

Direcțiunea

AVIZ

„Patria“ banoă pentru credit comerț și industrie în Blaj, face cunoscut onorațiilor deponenți ai săi, că cu începere dela 1 Iulie 1928 reduce dobânda la depunerile spre fructificare și în cont curent la 12% brutto anual.

(527) 2—3

Administrația Centrală Capitulară, Blaj.

Nr. 509—1928.

Concurs

La economia fundațiunii Metrop. Ioan Vancea din Sânmiclăuș, jud. Târnava-mică, este vacant *postul de logofăt*. Pentru ocuparea acestuia se publică concurs cu termenul de 15 August 1928.

Doritorii de a-l ocupa au să-și înainteze: 1. Cererea scrisă cu mâna proprie. 2. Extras de botez. 3. Certificatul de pricepere în ale economiei. 4. Certificat de moralitate dela preotul propriu.

Retribuție: Salar, bucate, locuință în natură, încălzit, luminat, și drept de a ținea vite etc., toate pe cum le au logofeții altor economii fundamentale.

Blaj, la 16 Iulie 1928.

Dr. Ambrosiu Chejănu

(537) 1—2

administrator capitular

PICTOR

bisericesc român

În atelierul meu se execută, în orice mărime, cu prețurile cele mai reduse și în mod foarte convenabil:

Icoane sfinte (nouă și renovate), iconostase, cruci, prapori și altele.

Zugrăvirea se face în oleu, pe pânză, o o o lemn, zinc etc. o o o

Cer sprijinul On. obște române!

Agârbiciu, jud. Târnava-mare.

NICOLAE BACIU
pictor bisericesc

(521) 3—3

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericesti. Vesminte din cele mai bune stoffe.

Prapori de mătase din Damasc. Candelabre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire, cădelnițe, picside, epitrafire.

Fabrica de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabric clopote orice mărime din cel mai bun material cu garanție de 50 ani și se află în depozit dela 10—500 kgr.

Prețurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr 6

(97) 44—7

Concurs

pentru ocuparea postului de învățător sau învățătoare la secția română a școlii Societății „Petroșeni“ în Aninoasa, poșta Petroșeni.

Salariul ca la Stat plus: locuință, iluminat, încălzit gratuit și o indemnizație de alimente dela 800 lei.

Cererile de angajare se vor înainta: *Direcțiunea Minelor Petroșeni*, jud. Hunedoara.

511 (1—3)

MOTTO:

Cumpărarea unui pian este o chestiune de încredere

Cea mai mare garanție pentru aceasta este eminentul renume al firmei

I. TRISKA

existență de 58 ani

ca singurul și cel mai mare magazin de specialitate în Ardeal. -- Reprezentanța generală a marcei mondiale:

F Ö R S T E R

PIANE

Se pot cumpăra și pe lângă condițiuni de plată în rate mai lungi

CLUJ, Strada Șaguna Nr. 14. Telefon 9. 5—1:

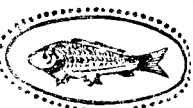
Mărfuri de oțel Solingen

Tacâmuri, briciuri de ras, bricege, foarfece etc de prima calitate oțel și lucrare, expediate cu 16 -? prețurile originale ale fabricii.

M. MEIXNER

CLUJ, Str. Samuil Micu 4

Cataloge se trimit, la cerere, gratis și franco.

Recomandăm următoarele comenzi de probă:

1 briciu de ras Solingen, ascuțit cel mai fin Lei 10

1 bricege elegant pentru dni, cu 2 cuțite, cu toc de sidex Lei 11

1 foarfecă fină nichelată, lungă de 15 cm. Lei 9

Lei 36

Toată garnitura se trimite franco

S'a deschis

în Cluj, strada Regele Ferdinand, (fontă Veselény), Nr. 3 cea mai nouă prăvălie de manufactură și mărunțisuri:

„GOBELIN“

Lucruri începute și pietate, ciorapi, mănuși, furnituri etc.

Prețuri solide, ieftine! (555) 10—10